

*A Községi Ház és Könyvtár
története*

SZAJOL

Lajkóné Czékmási Csilla Dedrák Lászlóné

2009

TARTALOMJEGYZÉK:

- I. BEVEZETÉS
- II. A KEZDETEK
- III. KLUBKÖNYVTÁR (1968-1997)
- IV. KÖZÖS IGAZGATÁSÚ KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY
(1997-2004)
- V. KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR (2004-2009)
- VI. ÖSSZEFOGLALÁS
- VII. BIBLIOGRÁFIA
- VIII. KI KICSODA?
- IX. DOKUMENTUM GYŰJTEMÉNY

„ A könyvtár egy csoda!
Ha valamire tényleg kíváncsi vagy,
lépj oda a könyvespolchoz, és csak
kövesd a megérzéseidet.
A könyv a válasszal ott vár majd rád!”
Lucien del Mar

I. BEVEZETÉS

A Községi Ház és Könyvtár 2009-ben ünnepli intézményi fennállásának 50. évfordulóját. (A Községi Könyvtár első leltárkönyvének első bejegyzése 1959. november 10-én született.) Az intézmény történetének feldolgozása, a település kulturális életének a bemutatása – egy ilyen intervallumban – mindenképpen hozzájárul a település történetének megismeréséhez is. Az elkészült helytörténeti anyag hasznosíthatósága gyakorlati is lehet, hiszen a fél évszázados intézményi történet megismerése jó alkalom lehet a számvetésre és a további feladatok meghatározására mind a fenntartó, mind az intézményben dolgozók számára.

A téma feldolgozásához a VB ülések- és Tanácsi jegyzőkönyvekben (1950-1989), illetve a Képviselő-testületi jegyzőkönyvekben (1990-2009) található beszámolók, munkatervek adtak biztos kiindulási pontot. E mellett a Községi Ház és Könyvtárban fellelhető nyilvántartási könyvek, munkanaplók segítették az intézmény történetének feldolgozását.

A téma vizsgálat során a fókuszpontjaink:

- hogyan alakultak ki a könyvtári és közművelődési intézmény alapjai?
- milyen szervezeti változásokon ment keresztül az intézmény?
- milyen szakmai munka valósult meg a könyvtári és közművelődési területen?

II. A KEZDETEK

Szajolban az első tanácsválasztás 1950. október 21-én történt. A megalakult Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának (VB) illetve Tanácsüléseinek jegyzőkönyveiből információt kaphatunk az akkori illetve a „felszabadulást” követő évek könyvtári és közművelődési munkájáról is. Mivel a könyvtár-népművelés és ismertetés feladatai – beszámolók, határozati javaslatok- több szálon futnak (időnként önállóan, időnként együtt is megjelennek), ezért itt elsősorban időrendi sorrendben igyekeztem összefoglalni a legfontosabb meghatározó tényezőket.

A településen a felszabadulás előtt 3 közkönyvtár is működött, azonban ezek könyvtárosa teljesen megsemmisült a háborús események során. 1948. február 20-án kimondják a könyvtári bizottság megalakulását, s a községi könyvtár vezetését Siklós Viktorra bízzák. Azonban sem a könyvtár helyéről, sem az állományáról, forgalmáról semmilyen információt nem találtam. A következő VB jegyzőkönyv amiben utalást találtam a könyvtári tevékenységről 1952. október 31-én keltezett. A „kulturális kérdések” tárgyszó alatt a következő két bejegyzés szerepel:

- Fontos feladat az ismeretterjesztő előadások szervezése a téli hónapokban a dolgozó parasztság részére.

- A könyvtár minél szélesebb használatára „dobolással” kell felhívni a figyelmet. (Hol és mikor lehet a könyveket olvasásra beszerezni, illetve kivinni.)

1952. júniusában a VB elnöke Járvás András arra hívja fel a figyelmet, hogy „ a hiba ott van, hogy községünkben ezidáig még könyvtáros sincsen. Bár a könyvtár megvan ugyan, csak nem jó helyen, mivel nem alkalmas arra, hogy akik olvasni akarnak könnyebben jussanak a könyvekhez.” Rózsa Imre nevelő hozzáteszi, hogy jó lenne, ha a könyvtáros nem a Községi Tanács dolgozóiból lenne beállítva, „annál is inkább, mert elfoglaltságuk miatt nem tudnak kellőképpen foglalkozni az olvasni és tanulni vágyókkal.” (VB jegyzőkönyv, 1952.06. 04.)Hiányolja továbbá, hogy a Népkönyvtárban ugyan sok szép politikai vonatkozású könyv van, azonban kevés a szépirodalom. 1953 decemberében a költségvetéséből kitűnik, hogy a „kultúrotthonnál mutatkozó 4000.- Ft nem teljesítés a kultúrotthon hiánya miatt van”.

1954. februárjában a VB Simon János népművelési ügyintéző előterjesztésében tárgyalta a népművelés ügyét. A beszámoló fontosabb megállapításai:

- a tömegszervezetek nem eredményesek,
- a kultúrház hiánya negatívan befolyásolja a község kulturális életének fejlődését,
- az ismeretterjesztő előadások keretében fő feladat a kormányprogram ismertetése
- a fő hangsúly az irodalmi, kulturális és politikai előadások szervezésén kell, hogy legyen,
- a népművelési ügyintéző az iskolaigazgatói feladatai mellett nem tudja ellátni ezt a feladatot.

Arra születik javaslat, hogy mozgósítani kell a tömegszervezeteket és „kultúrgárdákat” kell létrehozni. Személyi jellegű javaslat is született: az új népművelési ügyintéző Török Borbála lett. (VB jegyzőkönyv, 1954.02.26.)

1956. januárjában a tanácsi ülésen egy érdekes javaslat született (Polyák János tanácstagtól): a könyvtár forgalma igen alacsony, ezért versenyt kellene kezdeményezni Tiszapüspökivel „nekünk is van olyan könyvszomjunk, mint nekik. Ezzel megindítanánk a két község közötti kultúrforradalmat.” (VB jegyzőkönyv, 1956.01.12.)

1956. májusában a VB tárgyalta a „Népkönyvtár” kérdését, és ezzel kapcsolatban a következő határozat született: „Megállapítja a Végrehajtó Bizottság, hogy a könyvtári munka terén az adminisztrációs munkák végzése jónak mondható, azonban nem lehet ezt mondani a könyvtár látogatottsága érdekében végzett munkákról. Nem adták meg ehhez a szükséges támogatást a Végrehajtó Bizottság függetlenített vezető tagjai sem, amiért a kultúrának ezen a téren végzett munkáért felelősség terheli azokat. Utasítja a Végrehajtó Bizottság a vb függetlenített tagjait és a könyvtárost, (Ekkor Palyó János pedagógus volt a könyvtáros) hogy minden adott körülményt használjon ki annak érdekében, hogy a könyvtár, valamint az ott rendelkezésre álló könyveket népszerűsítsék. Ennek legjobb eszköze egy jól megszervezett könyv ankét és hírközlés rendelkezésre álló eszköze –hangoshíradó, dobolás. Készítsen tehát a könyvtáros hírszöveget és gondoskodjon a vb elnökhelyettes arról, hogy a könyvtár helyét és a könyvtári órákat hirdető táblát a legrövidebb időn belül csináltassa meg és azt a község más területén is nyerjen kifüggesztést.” (VB jegyzőkönyv 1956.05. 10)

1956. július 16-án a VB ülés foglalkozott a népművelési feladatok ellátásáról

Az ülésre készített beszámolóból kitűnik, hogy a népművelési feladatok ellátásával Tombor Bálint van megbízva, aki a munkáját részmunkaidőben végzi. (a VB a megbízatásakor azt a tényt vette figyelembe, hogy az illető testi fogyatékos, és ez megköveteli

a kíméletet azoktól akik ismerik) A jelentés több hiányosságot is tartalmaz, melyek a népművelési ügyvezető munkáját minősítik. A jelentést sem ő, hanem a VB titkár Kondorosi Béla készítette. A VB felhívja a figyelmet a községi tanács minden dolgozójának, hogy az eddigieknél sokkal nagyobb hozzáállással támogassák a népművelési munkálatokat. Támogassák és vegyenek részt a népművelési megmozdulásokban, példát mutatva a tömegszervezetek és a kívülállóknak.

1957. szeptemberében a népművelési munka végrehajtását tárgyalta a VB: A munka keretében elsősorban az ünnepek megrendezésére és előkészítésére fektették a legnagyobb hangsúlyt. Az ismeretterjesztő munkában a nyilvános pártnapok és egyéb rendezvények elég változatosak voltak. Az előadók felkészültsége jó. Különösen fontos az elkövetkező időben az ismeretterjesztő előadások felkarolása és megtartása. A könyvtár olvasottsága az ellenforradalmi események következtében alábbhagyott. Ezt az is okozza, hogy a könyvtár állományát szépirodalmi könyvekkel is föl kellene frissíteni.

AZ ÉPÜLETRE VONATKOZÓ VB HATÁROZATOK, DÖNTÉSEK:

A Községi Ház és Könyvtár mai épületére vonatkozó említés egy 1957-es VB határozatban szerepel: „a tanácsnak távlati terve, hogy a kultúrtermet átveszi a községi tanács VB-je kezelésébe, mivel a községünkben kultúrház nincsen az ifjúság részére.” A 8/1958-as VB határozat kimondja, hogy az államosított épületet (Zalka Máté út 1. szám alatt) a községi tanács kezelésébe veszi át, (amelyben található egy nagyterem színpaddal, és két kisebb helyiséggel) és kéri a Járási tanács VB-től a községi kultúrházzá nyilvánítást.

9/ 1958 sz.. határozatában a Zalka Máté út 2. szám alatti államosított épületet, ami áll 2 szoba és konyha mellékhelyiségekkel szolgálati lakásnak minősíti.

A határozatokban szereplő épületek és címek vonatkozásában azonban több ellentmondás is szerepel. A mai intézmény a Zalka Máté út 2. szám alatt található. Nem változott az elmúlt 50 évben az utca számozása és a páros-páratlan oldal sem. Tehát vagy elírták a határozatban az utca számozását, vagy ez a két épület valójában egy volt két funkcióval: kultúrház és szolgálati lakás. (erre utalnak a későbbiekben készített határozatok)

A 41/1959-es számú VB határozatban azonban már határozottan megfogalmazódik egy új kultúrház építésének terve. Az 1960. évi községfejlesztési tervből 128.000 Ft-ot terveznek az új kultúrház építésére, illetve a következő évek községfejlesztési bevételeiből szintén jelentős összeget, 356.000.- FT-ot tartalékolnak erre a célra. E mellett a Végrehajtó Bizottság utasította a VB elnökét, hogy a községben indítson egy kampányt annak érdekében, hogy minél többen társadalmi munkával járuljanak hozzá az új intézmény megépítéséhez.

A 45/1959-es számú VB határozat megállapítja, hogy ez idáig a községi könyvtár nem volt megfelelően elhelyezve. A község dolgozói és a KISZ fiataljai a könyvtárat nem tudták igénybe venni, mert a könyvek együtt vannak elhelyezve az iskola könyvekkel. Ezért a VB úgy döntött, hogy a könyvtárat közvetlenül a kultúrterem mellett helyezi el, „mert így a kultúrteremben való olvasás nagyban elősegíti a látogatók számának növelését. Nem lehet megengedni, hogy a község területén az olvasómozgalom teljesen visszaessen. Fejleszteni kell a jelenlegi könyvállomány számát és a régi könyveket a megyei könyvtárnál ki kell cserélni.”

A VB határozat ellenére egy 1960-ban készült könyvtári beszámolóból kitűnik, hogy a községi könyvtár még mindig az újtelepi iskolában van elhelyezve 2 szekrényben. A

könyvtár kezelését ekkor Faul Lajos nevelő látja el, aki dr Lőrinc Gyulánétól vette át a feladatot.

Faul Lajos

1960-ban a járási és községi tanács mintegy 15.000.- Ft-ot költött a Zalka Máté út 2. szám alatti kultúrotthon felújítására. A meglévő könyvállomány elhelyezésére a helység átmenetileg megfelelő lett volna, azonban a könyvállomány illetve az olvasók számának emelkedése újabb problémákat okozott. E mellett jelentős – az épület állagát érintő probléma is felmerült 1962-ben: a könyvtárhelyiség földeme megrongálódott, a tető több helyen beszakadt és beázott. A Községi Tanács ekkor a Tanácsháza épületében ajánlott fel egy helységet könyvtár céljára. A Járási Tanács pénzügyi támogatásából pedig lehetőség nyílt új könyvállványok beszerzésére. (4000.- Ft) 1963-ban a Községi Tanács a megyei könyvtárral egyetértve úgy döntött, hogy rendbe hozatja a megrongálódott épületet, és ott fiókkönyvtárat hoz létre. Ez a munka 1963 végére megvalósult, azonban tényleges kölcsönzés alig-alig valósult meg. Ennek okai: hiányos berendezés (könyvállványok hiánya miatt a könyveket a földön tárolták), nincs fűtés. Hasonlóan problémát jelent a könyvtár melletti kultúrterem működése szempontjából, hogy nincs fűtés. (nincs tüzelőtároló helység, illetve a megvásárolt szén „különböző szervek a terem erőszakos felnyitása után színpadpróbákön rövid idő alatt elhasználták.”)

A kultúrterem 1961 januárjában kapta meg a működési engedélyét. Az 1961 augusztusában készült népművelési munkáról szóló beszámolóban a következőket olvashatjuk:

„ Sajnos szűk, korszerűtlen, kevés mellékhelyiséggel rendelkező régi termet nevezhetünk magunkénak.. Külalakja már változóban van. Szébb, rendesebb terembe jöhetnek a szórakozni, művelődni vágyók.”

Az Oktatási és Népművelési Állandó Bizottság elnöke 1961-ben hasonlóan nyilatkozik a kultúrházról:

„ A jelenlegi kultúrháznak kinevezett Tassiné féle épület bár megfelelő, de csak ideiglenesen. A község igényeit nem tudja kielégíteni. Ez a terem megfelelő a televízió nézésére és KISZ helyiség céljaira, de műsoros előadások és táncmulatság megtartására már mérete szempontjából sem elégséges. A helységek berendezése bár kezdetleges, de végre vannak benne ülőhelyek és nem kell állandóan székek hordásáról gondoskodni.” (Beszámoló, 1961)

Összegzés:

A háborút követően az 50-es években megkezdődtek azok az erőfeszítések, melyeknek köszönhetően kialakultak az intézmény működésének alapjai. Nagy szerepe volt ebben a kor politikai, társadalmi törekvéseinek is, hiszen az elsődleges cél az emberek nevelése, gondolkodásmódjának megváltoztatása volt.

III. KLUBKÖNYVTÁR (1967-1997)

Az intézmény szervezeti felépítésében jelentős változásokat hozott az 1960-as évek vége. Egyrészt a 16/1967. sz. Tanácsi határozatban a következő megállapítás szerepel: „az előző évi terv (közművelődési) végrehajtása során igen sok problémát okozott, hogy a könyvtárat és a művelődési otthont külön –külön tiszteletdíjas ügyintéző irányította. Ez a probléma most már végérvényesen megoldódott és függetlenített személy végzi a művelődési feladatokat.” Ezzel úgy tűnik a könyvtári és közművelődési feladat mind a személyi és mind a tárgyi feltételek szempontjából „kezdett” egy helyre koncentrálni. (1969-ben a könyvtár és a művelődési otthon gazdálkodása még külön történt!)

Másrészt megjelent a művelődési miniszter 105/ 1968. /M.K.1./ sz. utasítása, mely előírta, hogy a művelődési intézményeket felül kell vizsgálni és be kell sorolni az előírt kategóriáknak megfelelően. A személyi és tárgyi feltételek vizsgálata során (Bornemissza Ilona járási népművelési felügyelő) megállapították, hogy a jelenlegi művelődési intézmény még a *klubkönyvtár* kategória szintjét sem éri el, ezért új működési engedélyt sem adtak ki a számára. A meglévő tárgyi feltételek semmiképpen nem elegendőek a feladatok ellátásához, ezért szükség lenne az épületben lévő magánlakás megüresedésére.

1969-ben a feltételek még inkább romlottak: a belterületen lévő könyvtárat ugyanis meg kellett szüntetni. Könyv kölcsönzésre csak az eddig fiók könyvtárként üzemelő újtelepi könyvtár állt rendelkezésre. Mivel ez terem nagyon kicsi (5x4), ezért még folyóirat sem lehetett rendelni a helyhiány miatt.

A klubhelyiség jelentős fejlesztésére (berendezésére és felszerelésére) a Községi Tanács biztosított fedezetet az elkövetkező években.

Személyi feltételek

Ebben az időszakban több vezetője is volt az intézménynek. Két könyvtáros dolgozott a 80-s évektől.(könyvtáros és kisegítő könyvtáros.) Az ügyelői munkakör valószínűleg a 80-as évek elején lett betöltve. (Feladata a rendezvények ideje alatti felügyelet biztosítása-tehermentesítve ezzel az intézmény vezetőjét) 1986-ban 6 fő állású alkalmazottja volt az intézménynek. (3 fő könyvtáros, 1 fő intézmény vezető- szabadidőszervező, takarító, ügyelő.

Tárgyi, technikai feltételek

Az 1968-as kulturális beszámoló szerint az intézménynek egy nagy terme és egy 2x2-es méretű helyisége van, mely nagyobb beruházással felújításra szorul. A helyhiány miatt a rendezvényeket különböző helyeken szervezték meg. (cukrászda, tanácsháza, vasutas székház, iskola) Arra is találtam utalást, hogy a nagyteremben tárolják a könyveket, így azt

nem tudják a rendeltetésének megfelelően használni. (AZ 1968-as népművelési munkaterv beszámolójának megvitatásakor szintén felmerül egy új kultúrház építésének terve) A helyhiány megoldására felmerült az a gondolat is, hogy az új pártházban kapnának helyet az eddig szüneteltetett klubok.

A 70-es évek végétől és 80-as évek elejéről sajnos adatok, információk nem állnak a rendelkezésünkre. (A levéltárban az e korból származó tanácsi és VB jegyzőkönyvek még nem kutathatók.)

Az 1985-as szakmai beszámoló már elég lepusztult állapotokról ír: „Az épület belülről esztétikailag elfogadhatatlan, időszerű lesz 1985-ben a festés, függönyök kicserélése, valamint a kopár falak dekorálása. A bútorzat kevés. Sajnos a költségvetés nem teszi lehetővé a problémák megoldását. A személyi béren kívüli anyagiak nem biztosítják a tárgyi feltételek javítását.” (Jelentés, 1985)

Az intézmény fűtőkorszerűsítése-központi fűtés- 1986-ban készült el. A villanyhálózat korszerűsítése és a tető felújítása 1987-ben történt meg.

Meglévő eszközök:

- TV
- rádió,
- filmvetítőgép
- a 100 falu 100 könyvtár keretében új eszközökkel bővült a technikai felszereltség (magnó, diavetítő, TV, rádió)

1986-ban a költségvetés pótelőirányzatából került beszerzésre színes TV, magnetofon és hangfalak.1989-ben tovább bővültek a technikai és tárgyi eszközök . A tanács költségvetésének pénzmaradványából 182.000.- Ft-ot költött az intézmény katalógus szekrények, társasjátékok, írógép, szőnyegek és videomagnó beszerzésére.

Könyvtári tevékenység

Érdekes adatot találtam VB 1969-es beszámolójában. A termelés segítése címszó alatt a következő megállapítások szerepeltek:

„A könyvtár olvasóinak száma jelenleg 628 fő, kb 400 ember az, aki a költözködés, felújítási munkák miatt még nem iratkozott át erre az évre. Tehát az olvasók összlétszáma 1028 fő.” (?)

1968-69 között mindkét könyvtárat be kellett zárni. A könyveket 9 hónapon keresztül ládákból tárolták, és jelentős volt azoknak a köteteknek a száma, melyeket nem tudtak az olvasóktól visszakérni. 1970. június végétől az új helyiségben megkezdődött a könyvek rendszerezése, kötetése, selejtezése. Új bútorokat (polcok, katalógus szekrény)vásároltak a könyvtárba, s ősztől ismét megkezdődhetett a könyvek kölcsönzése. A könyvtári programok között író-olvasó találkozók, ankétok és TIT előadások terve szerepelt. (Beszámoló, 1970.07.30.)

Az 1980-as-évektől több helyszínen működött fiókkönyvtár (az 1990-es évekig kb)

- Általános Iskola
- Növényház
- Villamosfőnökség
- Gondozási Központ

1989-ben beszerzésre került egy darab katalógus szekrény, ami lehetővé tette a keresztkatalógus kiépítését.

Az állományra vonatkozó adatokból kiderül, hogy 1989-ben összesen 20.489 db könyvvel rendelkezik a könyvtár. (Ez körülbelül a mai állomány nagyságának felel meg.) Ennél több könyvet nem is lehet elhelyezni, hiszen a polcok már így is zsúfoltan vannak elhelyezve.

Valószínűleg ez volt az az év, amikor a legtöbb folyóirat állt az olvasók rendelkezésére. A megrendelt 36 folyóiratból: 18 féle havilap, 15 féle hetilap és 3 féle napilap állt az olvasók rendelkezésére. Azonban 1990-ben már ezekből 10 darabot kellett lemondani, a drasztikus áremelkedés miatt. (Szemben az olvasói igénnyel, amely inkább további lapok megrendelését szorgalmazta volna)

Könyvtári programok:

- Mezőgazdasági könyvhónap/TIT előadás a községben működő ÁFÉSZ szakcsoportok tagjainak
- Plakátkiállítás a Magyar Tanácsköztársaság plakátjaiból
- Rendhagyó irodalomóra
- Ünnepi könyvhét (könyvvásár, író-olvasó találkozó)
- Vetélkedők szervezése (3 tavasz- vetélkedő sorozat, nyelvi vetélkedő)
- Óvodai és iskolai csoportok látogatásai (tematikus programok – pl madarak és fák napja)
- Filmvetítések

1987-ben elkészült az olvasóterem kialakítása. Az új helyiséggel (amely közvetlenül a könyvtárból nyílt) sikerült csökkenteni a zsúfoltságot, és lehetőség nyílt kiscsoportok fogadására.

Közművelődési tevékenység

A művelődési feladatok végrehajtása ebben az időben is tervszerűen zajlott. A művelődési terv előkészítésében és végrehajtásában azonban több szerv is közreműködött:

- A művelődési tanácsnak rendszeresen kellett üléseznie, és meg kellett határoznia azokat a feladatokat, melyekkel segítséget tudtak nyújtani az éves művelődési terv végrehajtásához.
- A helyi vállalatok és intézmények vezetőinek az általuk készített éves művelődési tervet a népművelési ügyintézővel kellett egyeztetni és biztosítani kellett, hogy ez az anyag az **egységes művelődési terv** részét képezze.

Ilyen egységes művelődési tervek készültek 1967-1970 között. Jellemzőjük, hogy az előző évek hagyományaihoz hasonlóan a legnagyobb feladatot abban látták, hogy az ismeretterjesztő előadások révén befolyásolják, és a helyes politikai és világnézeti nevelésben részesítsék a dolgozó népet. Az aktuális politikai eseményekhez kapcsolódtak az előadások (az új gazdasági mechanizmus, csehszlovákiai helyzet, kínai problémák) A szocialista tudat és a helyes társadalmi magatartás kialakításának érdekében kiemelt figyelmet fordítottak a szocialista ünnepek méltó megünneplésére. (Nagy Októberi Szocialista Forradalom, Április 4-e)) A Hazafias Népfront szervezésében megvalósult előadások témái szintén politikai jellegűek voltak: bel – és külpolitikai helyzet elemzése. A honvédelmi nevelésre is kiemelt

figyelmet fordítottak. A téma itt elsősorban a proletárinternacionalizmus és a hazaszeretet érzésének mélyítése volt. E mellett a Nőtanács, a szülők munkaközössége és a Vöröskereszt is szervezett előadásokkal várta az egyre fogyatkozó érdeklődőket. Témái voltak:

- Munkára nevelés az iskolában és otthon.
- Hogyan neveljük gyermekeinket, hogy jó közösségi emberré váljanak?
- Helyes táplálkozás.
- Dohányzás, alkoholizmus veszélyei.
- Az emberi test.
- A nők szerepe a társadalomban.

Ifjúsági klub szervezése továbbra is fontos kérdés maradt. A beszámolókból kitűnik, hogy ezen a területen van még javítanivaló. Az 1967-es népművelési munkaterv értékelése a következőképpen fogalmaz: „Az ifjúság részére beütemezett feladatok az ifjúság hozzáállása következtében teljesen elmaradt. /KISZ klubélet, FMSZ kisvendéglőben betervezett előadások/ 1968-ban már működött egy ifjúsági klub a cukrászdában. A munkaterv szerint a legfőbb cél az volt, hogy a klubéletet megszerettessék a fiatalokkal. Elsősorban kötetlen foglalkozásokat terveztek. Ehhez képest azonban 4 hónapra 22 (!) ismeretterjesztő előadás volt beütemezve.

A foglalkozások témái voltak:

- Kiképzés és fegyelem a magyar néphadseregben.
- A nemzetközi helyzet alakulása.
- Politikai vetélkedő.
- Táncos illemtan.
- Fiúk-lányok közötti helyes kapcsolat.
- A világ sporteseményei. (sportvetélkedő)
- Megemlékezés Leninről.

E mellett színházlátogatások, kirándulások (Szegei Ifjúsági Napok, Balaton, NDK, Román tengerpart) szervezésével is bővítették a programokat. Az ifjúsági klub a két éves működése során felküzdötte magát a járás legjobb klubjai közé. Az 1970-ben készült beszámolóban már problémaként fogalmazódott meg, hogy nagyon nehéz ennek a korosztálynak a helyzete. Hiszen „senki sem veszi szívesen, hogy a tanácskozó termében, kultúrtermében 15-25 éves fiatalok táncoljanak hangos beat zenére. Mivel erre megfelelő helyiség nincs, sajnos így kocsmákba kényszerülnek szabad idejüket eltölteni.”. Ezért helyhiány miatt szüneteltetni kellett a klub működtetését 1971-től. A gyermekklub működése sem volt egyszerű, szintén a helyhiány miatt. Foglalkozásaikat egyébként hetente egyszer tartották. Vezetője Kepenyés Mihályné pedagógus volt. A klub tagjai 6-10 éves gyermekek. Célja a szabadidő tervszerű eltöltése, a gyermekek értelmi képességének fejlesztése, és erkölcsi nevelése volt. Kirándulások, múzeum és mozi látogatások, játékos vetélkedők és beszélgetések alkották a klub programjait.

Több klub szervezése is szerepelt az 1970.évi egységes közművelődési tervben:

- Nők-Klubja. Programjai: Író-olvasó találkozó (meghívott vendég fehér Klára író), színész-közönség találkozó, nőgyógyászati előadás.
- Tartalékosok klubja. Vezetője: Borhi László. Programjai: sorkötelesek kiképzése-filmvetítés, előadások (pl: Szocialista hazaszeretet és honvédelem) községi lövészverseny, fegyverbemutató.

A szervezett tanfolyamok egy része a mindennapi élethez szükséges ismereteket adta át (pl: alapfokú traktoros tanfolyam) illetve a hazafias nevelés, a társadalmi és politikai helyzet elemzésére helyezte a hangsúlyt- („Téli tanfolyam”) Népművészeti szakkör működött a 70 –es évek elején, vezetője Faul Lajosné volt.

Az 1971-83 közötti évek szakmai munkájáról sajnos nincs semmilyen információnk.

1984-ben az alábbi **klubok** működtek az intézményben:

- „Bárka” ifjúsági klub: „nagyon jól működő kreatív társaság. Önállóan, minden anyagi támogatás nélkül alakították ki a klubhelyiségüket az intézmény pincéjében. Hetente két alkalommal tartják a foglalkozásaikat, éves munkaterv alapján. Idénymunka vállalásával, a Klubkönyvtár rendezvényein büfé rendezésével fedezik anyagi kiadásiakat. Az ifjúsági klub vezetője Barta Lajos, aki decemberben elvégezte a „C” kategóriás klubvezetői tanfolyamot. Februártól megérdemelt tiszteletdíjat fog kapni, ugyanis már több éve kiscsoport vezetését vállalta társadalmi munkában. A klubtagság létszáma 30 fő.”
- **„Mozgó” Ifjúsági klub:** A klub Takács László intézményvezető kezdeményezésére jött létre. A tagság eleinte meglévő baráti társaságra (osztálytársak) illetve a közeli utcákban lakó „idősebbekre” épült. Később a tagság 20-30 főre növekedett. Ez 1981-83-84 körül volt. Balogh Sándor, Tóvizi Ferenc, Rékási János, Kovács Imre, Kovács József, Dér József, Dér Mihály, Bernáth Judit, Bartus Erzsébet, Kun György, Rézmán György, Kerékjártó Tibor, Kerékjártó József stb...Kerékjártó Tibor, a klubból delegálva 1981-82 között „C” típusú KLUB témájú vizsgát tett. 1982 nyarán Zebegényben, a Szőnyi István alkotótáborban egyhetes „játékmester” továbbképzésen vett részt. Az ifjúsági klubban havonta TIT előadás volt a tanévhez igazodó (szeptember-június) rendszerben. Később az akkori Tisza moziból rendszeresen filmet kölcsönöztek és vetítettek. Kirándulások is voltak. Az akkor nyíló abádszalóki kempingben az első kerékpáros vendégek között volt a klub. A következő évben Pozsonyba volt kirándulás. Az akkor népszerű asztalitenisz is állandó program volt. A klub kis idő után stabil pénzügyi háttérrel bírt. Források:Felnőtt és klub diszkók rendezése, pályázatok. Kihelyezett (városi szintű) ifjúsági klubvezetői megbeszélés is volt Szajolban.A kultúrházban sokáig meglévő, verseny minőségű pingpong asztalok, hálók az ifjúsági klub által lettek beszerezve. Akkor alakult asztalitenisz szakosztály. Tagjai:Takács László, Kun István, Surányi László, Szekeres László, István Gyula, Kerékjártó Tibor, Kerékjártó József stb.. Sajnos a klub és a szakosztály utánpótlása a későbbiekben megszűnt.

- Pávakör: itt problémát jelentett a megfelelő vezető hiánya. A klub nemcsak helyben, hanem Túrkevén is fellépett. Hetente két alkalommal gyakoroltak.

Pávakör 1970

- Nyugdíjasok klubja : hetente egyszer tartja a foglalkozásait. Programjaik között szerepelnek filmvetítések, kirándulások, éneklés, verstanulás. Vezetője Papp Jánosné.

Öszirózsás klub alakuló ülés 1971

- Néptáncsoport: két korosztályban működik. Az alsósoknak az általános iskola tanítónője, a felsősöknek Barta Lajos a szakmai vezetője. A két csoport összlétszáma 50 fő.
- Motoros klub: motorkerékpározni szerető fiatalok voltak a tagjai. Létszámuk 10 fő. Önerőből alakították ki a klubhelyiségüket az intézmény pincéjében.
- Bábszakkör. Vezetője a helyi óvoda egyik pedagógusa. A tagságot az alsótagozatos tanulók alkották. Létszámuk kb 30 fő. Hetente egyszer tartják a foglalkozásait.

Szakkörök:

- Fotó szakkör : vezetője Kepenyés Mihály. Megyei fórumokon, versenyeken vettek részt.
- Asztalitenisz szakosztály. Vezetője sportoló és a szakkör vezetését társadalmi munkában végzi.

Ezeknek a kluboknak és szakköröknek a jelentős része 1987-re megszűnt.(illetve az iskolába tette át a székhelyét: fotó és néptánc) Azonban újak is alakultak. (sakk szakkör, komolyzenei kör, gyermek balett, pingpong) 1987-ben újjászervezték a Klubkönyvtár társadalmi vezetőségét. A 13 tagú szervezet feladata lett volna a kommunikációs kapcsolatok kialakítása és ápolása a mindennapokban. Vezetője Kurucz Endréné volt, aki az 1987-es év közművelődési feladatairól számolt be a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának 1988 januárjában. (Ekkor nem volt vezetője – népművelési ügyintézője az intézménynek) Ugyancsak ő készítette el a következő év közművelődési munkatervét, melyben legfőbb feladatnak a személyi feltételek biztosítását jelölte meg. (egyrészt az intézmény vezetői állás, másrészt az ügyelői állás is betöltetlen volt ekkor) További fontos feladatok:

- fokozni kell a társadalmi vezetőség munkáját
- újjá kell szervezni a kiscsoportokat
- emelni kell a klubkönyvtár rendezvényeinek látogatottságát
- új nyitvatartási rendet kell kialakítani.

1989 szeptemberében „A közművelődési intézmény kapcsolatrendszerének helyzete és fejlesztésének lehetőségei „címmel készült egy tanácsi jelentés, melynek legfontosabb megállapítása az volt, hogy egyre inkább gyengült a kapcsolat a községben működő termelő üzemekkel. Ennek oka valószínűleg az volt, hogy a munkahelyi közművelődés alapegységei- a szocialista brigádok – megszűntek működni. Bár ebben az anyagban is feladatként jelölték meg a társadalmi vezetőség szerepének növelését, ez nem valósult meg, szerepét egyre kevésbé tudta betölteni.

1990-97 között új közművelődési tevékenységek jöttek létre, melyek alapját adják a mai művelődési formáknak is:

- a nyugdíjas klub évente 4 alkalommal szervezett zenés rendezvényeket, melyeket egyre inkább a hagyományörzés jellemezett. (farsang-aratás- szüret és karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódóan)
- ifjúsági klub ugyan szervezett formában nem működött, azonban igen sok fiatal lehetett bevonni a rendezvények szervezésébe. Ebben az időben volt jellemző a 24 órás vetélkedők szervezése. Szajolban 2 alkalommal szerveztek ilyen a klubkönyvtár vezető kezdeményezésére a fiatalok, illetve ismét megrendezésre kerültek a Szajoli Ifjúsági Napok augusztus hónapban. A közösség többször szerepelt más települések 24 órás vetélkedőin is.
- tanfolyamok indultak, melyek a mindennapi élethez szükséges tudás alapjait biztosították a résztvevőknek. (gépjárművezetői, szabás-varrás, német nyelvtanfolyam)
- rendszeres gyermekfoglalkozások valósultak meg (szünidőben, jeles napokhoz kapcsolódóan)

- az egészségügyi hónap rendezvényei (szűrések, vetélkedők, rajzpályázat) szintén ebben az időben kezdtek szervezettebbé válni, több együttműködő partnerrel.
- gyermek és felnőtt színház műsorok.

Erre az időszakra tehető az új közösségek alakulása (Hírmondó Egyesület és szerkesztőbizottsága, Polgárőr Egyesület), illetve a meglévők újra aktivizálódása ezért ezzel együtt nőtt az intézményt igénybe vevők köre is. (tüdőszűrés, Áfész közgyűlés, politikai gyűlések, családi rendezvények)

Két sportfoglalkozás is megvalósult az intézményben:

- az intézmény előterében egy konditerem berendezésére került sor, mely 1993 és 1997 között működött, és igen népszerű volt a fiatalok körében.
- Cselgáncs szakosztály kezdte meg a működését, az akkori intézmény vezető kezdeményezésére (Murányi József), melyből aztán nagyon sikeres sportegyesületté lett. 1993 –1999. között jobbnál jobb hazai is nemzetközi sikereket értek el a sportolói. Az utódszervezet ma is működik, igaz szolnoki székhellyel.

Az időszak legjelentősebb programjai:

1995: Élő rádióadás Szajolból. A műsort a Godó Panzióból sugározták, melyben érdekes hírek és riportok hangzottak el. A műsor vendégei voltak: Szabó Zsigmond polgármester, Szalai József rendőr, Török Mihály tárogató, Lengyel István plébános, Lajkóné Czékmási Csilla klubkönyvtár vezető. A műsor összeállításában az intézmény dolgozói vettek részt.

Élő rádióadás Szajolból 1995

1996: Helytörténeti kiállítás, melyet a helyi lakosok felajánlásaiból gyűjtöttek össze. Ekkor merült fel először komolyan az állandó kiállítás ötlete.

Összegzés:

Az intézmény 1967- és 1997 között klubkönyvtárként működött. Bár a kezdeti időben alig érte el azokat a követelményeket, melyeknek meg kellett felelni a miniszteri rendelet szerint, azért lassan kialakultak és megteremtődtek a működéshez szükséges feltételek. A tanácsi és járási pénzügyi támogatások hozzájárultak ahhoz, hogy az épületet felújítsák és átalakítsák a két szakfeladat ellátásához szükséges feltételeknek megfelelően. A 80-as évek közepétől azonban megfigyelhető egy stagnáló állapot: nincs forrás a fejlesztéshez, és a szinten tartáshoz is alig-alig. Az ezt az időszakot felölelő 30 évben a személyi feltételek is igen változatos képet mutattak, melyek meghatározták a szakmai munka teljesítését is. Érdekes, hogy a 80-as években mintha két intézményről beszélnének ismét : a Községi Könyvtár és Klubkönyvtár jelentései nem együtt, hanem külön-külön készültek el, bár egyértelműen kitűnnek az átfedések.

IV. KÖZÖS IGAZGATÁSÚ KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNY (1997-2004)

1997 első felében megtörtént az intézményrendszer átvilágításán belül a Klubkönyvtár átvilágítása.

Indoklás: A közösségi szolgáltatások évről évre növekvő kiadásai, a feladatok finanszírozási lehetőségeinek szűkülése, a közösségi, közművelődési feladatok csökkenése szükségessé teszi a felülvizsgálatot, a hatékonyság és a gazdaságosság vizsgálatát.

Megállapítások:

- a korábbi évekhez képest megfigyelhető a közművelődési feladatok csökkenése
- csak részben magyarázható a pénzforrások csökkenésével
- motiválja még érdektelenség és közömbösség, a szervezők újítóképességének megtorpanása
- az olvasók számának csökkenése

- az állami normatíva és a foglalkoztatás közötti különbséget az önkormányzatnak más területről kell elvonni.

Döntés:

- A közművelődés finanszírozása a lehető leggazdaságosabb, legolcsóbb keretek között történjen.
- A település nagyságrendje, a csökkenő feladatok nem igénylik külön intézményi forma fenntartását a jelenlegi finanszírozási rendszerben.
- A Klubkönyvtár részben önálló gazdálkodási jogköre megszűnik.
- Az Általános Iskola igazgatójának feladatkörébe utalja a közművelődési feladatok ellátását.
- A Klubkönyvtár vezetőjének magasabb vezetői megbízását visszavonja.

(Idézet az 1997. június 26-i testületi ülés jegyzőkönyvéből)

Ezzel a döntéssel - községi óvoda, általános iskola, sportcsarnok és klubkönyvtár összevonásával a -fenntartó egy új intézményt hozott létre: a Közös Igazgatású Közoktatási Intézményt. (amely nem Általános Művelődési Központ) Ezen összevont intézmény alaptevékenységi körébe tartozott – többek között- a közművelődési és könyvtári feladatok ellátása. 1998-ban a képviselő-testület elfogadta az intézmény közkönyvtári és közművelődési programját, valamint működési szabályzatát. Ez utóbbit az 1999. december 16-i testületi ülés ismét tárgyalta és elfogadta az előterjesztést. (ebben került rögzítésre az intézmény használatának rendje és a bérleti díjak összege) Az összevont intézmény Alapító Okiratát többször módosította az önkormányzat. (1999-ben és 2001-ben)

Személyi feltételek

A könyvtári és közművelődési feladatok irányítását 1997-2000 között a Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény Közművelődési Igazgatóhelyettese látta el (Kátainé Berki Mária), 2001-től pedig az új igazgatóasszony Urbanovszky Istvánné.

1997 és 2000 között 4 főállású dolgozója volt az intézménynek:

- 1 fő felsőfokú közművelődési végzettségű szakember
- 2 fő könyvtáros asszisztens
- 1 fő ügyelő-takarító.

A szervezeti változás miatt a feladatok átcsoportosítása is megtörtént. A legnagyobb feladatot az jelentette, hogy az iskolai könyvtári feladatokat is el kellett látni. (a két iskola egységben)

2002-ben 1 (!) főállású dolgozója volt az intézménynek, mert 1 főt átcsoportosítottak más feladatok elvégzésére, 2 fő pedig GYES-en volt. Ekkor a kisegítői feladatokat közhasznú személy végezte.

2003. novemberében a közművelődési szakember visszaérkezett a GYES-ről.

Lajkóné Czékmasi Csilla Dedrák Lászlóné – Kelemen Mária

Technikai, tárgyi feltételek:

A könyvtári és közművelődési szakfeladatok ellátását az alábbi helyiségek szolgálják:

- könyvtárszoba, olvasóterem
- irodahelyiség
- előtér
- büfé
- színpaddal ellátott nagyterem
- pincehelyiség-klubszoba

Az intézmény fűtőkorszerűsítése 1998-ban történt meg: a szénrel fűtött kazánt gázkazán váltotta. Ezért a modellező klub korábbi helyisége (színpad melletti kis terem) lett a kazánház. A modellező klub pedig átmenetileg lepakolt a volt kazánház helyére. (Valójában azonban ebben a helyiségben sohasem tudott működni a klub, mert a pince dohos, vizes állaga miatt nem volt alkalmas gyermekfoglalkozások megtartására. A klub 1998-tól 2006-ig igen mostoha körülmények között működött. 2006-ban a Faluházban kapott helyet.

A szakmai munkát segítő eszközök:

1988-ban beszerzésre került két darab Pentium számítógép, melyek közül az egyik a könyvtári nyilvántartás (teljes adatállomány + olvasói nyilvántartás), a másik gépen pedig különböző szolgáltatásokat lehet igénybe venni. (szövegszerkesztés, Internet, e-mail). 1 db Laserjet 6L típusú nyomtató és egy darab skenner egészíti ki a rendszerünket. Az 1 db 386-os IBM számítógépen szintén különböző szolgáltatásokat lehet igénybe venni. Ebben az évben a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által kiírt esélyegyenlőséget növelő pályázatán 150.000.- Ft-ot nyert az intézmény, melyet az önkormányzat ugyanekkorá összeggel támogatott. A pályázati kiírásnak megfelelően könyvtári szoftverek, technikai eszközök beszerzésére került sor.

További eszközök:

- 1 db CD-s magnó,
- 1 db videómagnó
- 1 db magnó +erősítő, hangfal
- 2 db mikrofon.

A nagytermi székek és fotelek felújítása 1999-ben megtörtént, illetve a könyvtárba új irodabútorok beszerzése történt meg.

Szakmai tevékenység

A Közös igazgatású Közoktatási Intézmény Alapító Okiratában alaptevékenységként jelöli meg a közművelődési, könyvtári tevékenységet. A szakfeladat 1999. október 1-től önálló névhasználatra jogosult Községi Ház és Könyvtár . (Ez azonban sem jogilag sem gyakorlatilag nem változtatott az intézmény helyzetén)

A nyilvános könyvtári ellátás és közművelődés címmel elfogadott beszámoló az alábbi megállapítást tartalmazza:

„A Községi Ház és Könyvtár a kulturális javak védelméről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997.évi CXL. törvény alapján a Kölcsey Ferenc Általános Iskola SZMSZ-ével és pedagógiai programjával összhangban látja el feladatait. A település közkönyvtári és közművelődési tevékenysége mellett ellátja az iskolakönyvtári feladatokat és tevékenyen részt vesz az iskola és óvoda szabadidős tevékenységének szervezésében. (segítségadás, szervezés, helyiség biztosításával.)” (Kátainé, 2000)

Könyvtári tevékenység

A könyvtár az 1997.évi CXL. törvény alapján ellátja a nyilvános könyvtárak alapfeladatait (azonban jogállása miatt nem kerülhetett fel a nyilvános könyvtárak jegyzékére)

- a fenntartó által kiadott alapító okiratban és a szervezeti szabályzatban meghatározott fő céljait nyilatkozatban közzé teszi
- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja. A könyvtár állományának 90 % -a szabadpolcon hozzáférhető. Közhasznú és egyéb (pl: EU integrációs)információs szolgáltatásokra külön polc áll a rendelkezésre)
- tájékoztat a könyvtár és nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól
- biztosítja más könyvtárak szolgáltatásainak elérését
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében.

Kiegészítő feladatok:

- helytörténeti vonatkozású cikkek, kiadványok gyűjtése, rendszerezése. Egy nyilvános használatú magángyűjtemény (Dedrák Lászlóné könyvtáros gyűjteménye) biztosítja a helyismereti információk és dokumentumok szolgáltatást, mely képeslapokat, térképeket, cikk-kivágatokat tartalmaz.
- könyvtár gyerekklub szervezése. (Kölyök Klub, mely hétfőként adott segítséget, lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére az iskoláskorú gyermekeknek
- iskolakönyvtári teendők ellátása: könyvtári órák szervezése, tanulók és nevelők szakirodalommal való ellátása, iskolakönyvtári állomány gondozása. Az iskolakönyvtárban jelentős hiányosságok mutatkoztak, melyeket az új szervezeti felállásban meg kellett oldani. (a könyvek nem voltak alkalmasak a kölcsönzésre- nem volt könyvsarok, katalógus, olvasójegy, nem volt szabályos

nyilvántartás az olvasókról és a kölcsönzésekről. Hatalmas munkát jelentett a könyvek illetve az olvasók megfelelő nyilvántartásának elkészítése.

1997-98-ban megtörtént a könyvtár szakmai tevékenységének átvizsgálása. A feltárt hiányosságok megszüntetése folyamatosan megtörtént:

- a javasolt, elhasználódott, elavult könyvek selejtezése megtörtént. Ennek következtében a könyvvállomány jelentősen csökkent (1952 db könyv került leselejtezésre) A selejtezés szakmai ellenőrzését a megyei könyvtár segítette és ellenőrizte.
- sor került az elmaradt olvasói felszólítások kiküldésére.
- elkészült a kölcsönzési szabályzat, melyet ismertetésére szórólapokon keresztül került sor.
- A könyvtári állomány adatfeldolgozása 70 %-a elkészült.

2002-ben könyvtári szakfelüveleti vizsgálat történt. A szakfelüveelő értékelő, összegző megállapításai, javaslatai a következők voltak:

„Szajol község könyvtárának szolgáltatásait elsősorban a település nagysága (a lakosságszáma nem éri el a 4000) és földrajzi helyzete (a megyeszékhely könnyű és gyors elérhetősége) határozza meg. Az intézmény gyűjteménye (cca. 20000 könyvtári egység) , a beiratkozott olvasók száma (582), a könyvtáron belül érzékelhető hangulat és rend gondosságra, odafigyelésre enged következtetni. Felszereltsége, elsősorban számítástechnikai eszközökkel, Internet eléréssel, könyvtárkezelő programmal való ellátottsága a kor követelményeire, a könyvtárpolitikai törekvésekre való odafigyelést, korszerű szemléletmódot tükröznek. Az eszközök nem megfelelő kihasználhatósága az intézmény működésének szűkös anyagi kereteiből adódik. Megállapítható, hogy Szajol községben a könyvtári szolgáltatás színvonal eléri a Nyilvános könyvtárak jegyzékére való felkerüléshez szükséges mértéket, ennek ellenére nem szerepel a jegyzéken. Ez a helyzet következménye a nem megfelelően rendezett jogi státusnak. A könyvtár megfelelő működéséhez legelőször ennek lehetőségét kellene fenntartójának biztosítani. Az egységet a közművelődési igazgatóhelyettes irányítja, a könyvtári szakmai munkát (nem lévén ilyen irányú szakmai végzettsége) a könyvtárosokra bízva. A szakfelüveleti látogatás során érzékelhető volt, hogy az egység dolgozói, vezetője (és meglátásuk szerint a fenntartó is) látják az ebből adódó hárrányokat, keresik a kiutat. Az intézmény gondozottsága, szakmai munkája, dokumentumai a fenntartó odafigyelését tanúsították, ezért a jogi helyzet tisztázására a szándék feltételezhető. (Takács, 2002)

Közművelődési tevékenység:

Szajol Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 1998-ban fogadta el a Közkönyvtári és Közművelődési programot, melyben a törvényi kötelezettségek és a helyi lehetőségek figyelembe vételével határozta meg a község közművelődési feladatait.

Törvényi kötelezettségek	Megvalósult tevékenységek 1998-2004 között
1. Iskolarendszeren kívüli, öntevékeny,	- Internet sulis

önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek megteremtése	<ul style="list-style-type: none"> - Aerobic tanfolyam - Egészségügyi hónap előadásai
2. A település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése. A helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása	<ul style="list-style-type: none"> -Visszatérő hagyományos települési nagyrendezvények (Majális, Szent István Napok) -Helytörténeti kiállítás Fotókiállítások -Rajzpályázatok (Az én falum) -Helyi alkotók bemutatkozásai (Kelemen Imre, Békési Bernadett...) -Közéleti információk
3. Az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása	<ul style="list-style-type: none"> -Színházi előadások szervezése -Mesebérlet -Színházjárat -Ünnepekhez, évfordulókhöz kapcsolódó programok (vetélkedők, játszóházak) -Kirándulás (Szolnoki csata) Óvodai-iskolai ünnepek előkészítése.
4. Az ismeretszerző, az amatőr alkotó művelődő közösségek tevékenységének támogatása	<ul style="list-style-type: none"> Klubjaink tevékenységének segítése: -rendezvényszervezés -pályázatírás Új klubok szervezése: -Internet -Cserebere -Versenyeken, bemutatókon a tehetségek segítése (Amatőr alkotók országos kiállítása)
5. A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése	<ul style="list-style-type: none"> -Közös települési akciók támogatása -Szolidáris akciók segítése (ruhagyűjtés) -Közösségek működéséhez tér biztosítása (Mozgássérültek helyi csoportja, Nagycsaládosok helyi csoportja, Polgárőr Egyesület, Községi Sportklub, Horgászegyesület, Őszirozás Klub, Modellező Klub, Szajol Mátyus Judo klub) -Diákönkormányzat munkájának a segítése /iskolaújság készítése- Gubanc) gyermek programok szervezése/ Politikai fórumok-hely biztosításával
6. A különböző kultúrák közötti kapcsolattartás kiépítésének és fenntartásának segítése	<ul style="list-style-type: none"> -Vetélkedők, bemutatók szervezése (2000 perces vetélkedő)
7. A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása.	<ul style="list-style-type: none"> Iskolai gyermekprogramok szervezése: -Játszóházak -Mozi és múzeum látogatás -Kiállítások (Kinder, maci, fotó, gesztenye város, játszóházi praktikák...) - Meseelőadások -Vetélkedők szervezése (locsolóvers mondó,

	<p>fele sem igaz, Petőfi, költészet napi</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tanfolyamok szervezése (balett, aerobic) -Gyerekmorzsza- információs lap szerkesztése <p>Információs iroda szolgáltatásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Közhasznú tájékoztatás -Internet elérési lehetőség -Elektronikus levelezés -Irodai szolgáltatások (szövegszerkesztés) -Számítógépes játékok -Számítógépes munkák elvégzése -Pályázatfigyelő szolgálat <p>Felnőtteknek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locsoló bál - Nőnap bál - Szilveszteri bál - Színházjárat
--	--

Amatőr alkotók kiállítása 2002

1997 – 2004 között az intézmény szervezeti felállításából adódóan tanévre készültek a könyvtári és közművelődési munkatervük és beszámolóik, és szorosan kapcsolódtak az iskolai-óvodai rendezvényekhez.

Az időszak legjelentősebb programjai:

- Képzőművészeti kiállítás összeállítása, amelyet saját gyűjteményéből (ifj Lajkó Károly), saját ötletek alapján állított össze Török Csaba és Kelemen Mária. A kiállítás a megye 10 településén mutatkozott be!

Kinder kiállítás 1998-1999

- A Milleniumi 2000 perces vetélkedő, melyet sok-sok szervező munka előzött meg.

2001-ben elkészült a település közművelődési rendelete, melyben a képviselő-testület meghatározta az önkormányzat közművelődési feladatait, a feladatellátás szervezeti kereteit: A települési közművelődési feladatok ellátása érdekében a képviselő-testület – lehetőségei függvényében -biztosítja a Községi Ház és Könyvtár részére a működéshez és feladatellátáshoz szükséges feltételeket.

Összegzés:

Az intézmény 1997 és 2004 között összevont intézményként működött. A 2000 októberében készült beszámoló értékelésében egy pozitív jellemzés jelenik meg: „Az intézményi átszervezés után megpezdült a közművelődési tevékenység. Új szolgáltatásokkal egészült ki. (Információs Iroda szolgáltatásai, tanfolyamok kibővülése, színházjárat szervezése, új klubok...)”. Az intézmény gazdálkodása is javuló tendenciát mutatott: a saját működési bevétel folyamatosan emelkedett, ami részben hozzájárult ahhoz, hogy a szükséges technikai eszközöket és berendezési tárgyakat megvásárolhassa az intézmény. 2001 és 2004 között azonban egy jelentős visszaesés következett be az intézmény szakmai munkájában mindkét szakfeladaton. Okozta ezt egy sor személyi változás: az intézmény vezetésében 2000-ben jelentős változás történt, a 3 fős igazgatóság teljesen kicserélődött, e mellett a közművelődési területen dolgozó szakember 2001 januárjában szülési szabadságra ment. (2001-2004 között előbb Antal Borbála majd Almási Diana pályakezdő látta el a közművelődési feladatokat) A könyvtári szakfeladaton egyre inkább lehetetlen helyzetet okoz, hogy a könyvtár ebben a jogi helyzetben nem kerülhet fel a nyilvános könyvtárak jegyzékére. Ennek következtében nem pályázhat, dolgozói nem kaphatják meg a dokumentumvásárlási keretet és a továbbképzési terv végrehajtása is problémát jelent.

„A tapasztalat bebizonyította, hogy az áttétek akadályozták a szakmai feladatok ellátását. Nagymértékben nehezítette továbbá a közművelődési-könyvtári tevékenységet az a

tény, hogy a legtöbb szakmai pályázaton nem tudott részt venni az intézmény, mivel nem volt önálló.” (Aradi, 2006)

V. KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR (2004-2009)

2004-ben újabb átszervezés történt: az összevont intézményt szétválasztotta a fenntartó. A 18/2004. (III.25.)sz. határozatával az önkormányzat megalapította a Kölcsey Ferenc Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda, valamint a Községi Ház és Könyvtár elnevezésű intézményeket. A Községi Ház Alapító Okiratát 2005-ben ismét módosította az önkormányzat az 58/2005. (IX.29.)sz. határozatával.

A szervezeti változást indokolta:

- az 1997. évi CXL. tv a muzeális intézményekről, nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- az új szervezeti forma lehetővé teszi a könyvtári és közművelődési érdekeltségnövelő és felzárkóztató pályázatokon való részvételt
- szükségesszerűvé vált a két szakfeladat egy helyen történő koordinálása.

Személyi feltételek:

2004-ben 3 főállású dolgozója van az intézménynek:

- 1 fő intézményvezető- közművelődési szakember
- 1 fő könyvtáros
- 1 fő ügyelő-kisegítő

2006 decembertől 1-től 1 fővel csökkent a létszám: a kisegítői feladatokat a sportcsarnokban dolgozó látja el fél állásban. Az ügyelői feladatokat az intézmény két dolgozójának kell ellátnia.

2004- és 2008 között 3 (2 x 1 év és 1x 3 hónap időtartamban) alkalommal közhasznú alkalmazott segítette a feladatok ellátásában. (Tóth Edit és Nagy Hajnalka)

Az 1/2000. (I.14)NKÖM rendelet alapján elkészült továbbképzési és beiskolázási tervnek megfelelően:

- 2004 májusában Lajkóné Czékmási Csilla felnőttképzési és művelődési menedzser szakon egyetemi végzettséget szerzett a Debreceni Egyetemen.
- 2005-ben Dedrák Lászlóné „Internet használata a könyvtárosi munkában” című 90 órás tanfolyamot végzett. 2006-ban 30 órás ITT (Ifjúsági Társadalmi Tanácsadó) tanfolyammal teljesítette a kötelezően előírt 120 órát.

Technikai, tárgyi feltételek:

A szakfeladatok ellátását az előző fejezetben már részletezett helyiségek szolgálták. Egyre nagyobb problémát jelentett azonban a zsúfoltság. Egy-egy terem, helyiséget több célra is igénybe kell venni.

Az intézmény külső homlokzatának felújítása 2005-ben megtörtént. E mellett sor került:

- nyílászárók festése
- nagykapu , kerítés készítése és festése
- járda javítása
- előtetők cseréje
- nagyterem festése
- parketta csiszolása

Szakmai munkát segítő eszközök:

- 5 db számítógép (melyek közül a látogatók 4 db-ot vehettek igénybe)
- 1 db HP Laserjet típusú nyomtató
- 1 db Deskjet 610 típusú nyomtató
- 1 db Konica Minolta fénymásológép és nyomtató
- 1 db CD lejátszó
- 6 db kiállítási paraván
- 1 db TV és videómagnó (2005-ös közművelődési érdekeltség-növelő pályázatból)

A színpadi függönyök teljes cseréje 2005-2006-ban megtörtént.

Könyvtári tevékenység

A könyvtári állománybeszerzésre fordítható összege 2004-től folyamatosan és jelentősen emelkedett. Százalékosan: 2004-ben az előző év 235 %-a lett könyvbeszerzésre fordítva, 2005-ben pedig a 389 %-a. A könyvtári állomány száma azonban jelentősen csökkent az elavult és megrongálódott könyvek leselejtezése miatt. Másrészt a feltüntetett százalékok azért megtévesztőek, mert 2002- és 2003 –ban minimális könyvbeszerzés történt. (ezért az ehhez viszonyított növekedés nem tükrözi a valóságot). A könyvtári állomány ellenőrzése 2004-ben és 2007-ben megtörtént.

Jelentős feladat volt ebben az időszakban a helytörténeti gyűjtemény kialakítása. Elsősorban olyan fotók és képeslapok gyűjtése és rendszerezése, melyek szajoli vonatkozásúak. A régi fotók egy részét több intézménytől sikerült megszereznie az intézménynek (Szerencsi Képeslapmúzeum, a Hadtörténeti Múzeum a Heves Megyei Levéltár és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal)

Egyéb programok szolgáltatások:

- A könyvtár részt vett az országosan működő Jonatán Könyvmolyképző vetélkedőiben.
- Jelentős energiát és figyelmet fordít arra, hogy az általános- és középiskolás tanulók minél szélesebb körű segítséget kapjanak a különböző levelezős vetélkedőkön való eredményes részvételhez.
- Ösztönözzük és segítjük a megyei könyvtár által indított vetélkedőkön való részvételt.

2007. júniusában könyvtári szakfelügyeleti utóvizsgálatra került sor. Az elkészült jegyzőkönyv főbb megállapításai:

- „a könyvtár nagy fejlődésen ment át az elmúlt években. Köszönhető ez a jelenlegi kollektívának, akik szakmailag és emberileg mindent megtesznek a színvonalas szakmai munkáért. 2006-ban közösségi ház és könyvtárként is

nagyon értékes pályázati eredménnyel büszkélkedhetnek, önerővel együtt 848.000.- forintot nyertek. Természetesen a fenntartó konstruktív közreműködése nélkül mindez a fejlődés nem valósulhatott meg.”

- „Minden javasolt intézkedést határidőre megvalósított a fenntartó és az intézmény is, melyet a szakfelügyelet alkalmával megfogalmazott a vezető szakfelügyelő.”

2008-ban az intézmény az Oktatási és Kulturális Minisztérium KÖZKINCS II pályázatán 1.200.000.- Ft-ot nyert ”Könyvtári berendezési eszközök beszerzésére”. Az összegből lecserélésre került az össze polc, a folyóirattartó állvány és a gyermek olvasó ülőbútorai A közel 20.000 kötet átrendezésére november 3-20 között került sor . A beszerzés kiegészült a fenntartó által felajánlott 150.000.- Ft-os önrésszel. A közművelődési érdekltség-növelő pályázatból nyert összeg lehetővé tette új függönyök, szőnyegek, olvasói asztalok, katalógus szekrény beszerzését. Így az intézmény könyvtári része teljesen megújult, ami teljesen időszerű volt, hiszen a polcok, gyermekpuffok jelentős része már 30-35 éve betöltötte feladatát!

Közművelődési tevékenység

Az időszak közművelődési tevékenységét a 2006-ban elkészült közművelődési szakfelügyeleti jelentés jól érzékelteti:

	A helyi közművelődési tevékenység formái és értékelése	Minősítés
1. A HELYI KULTÚRA közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	<ul style="list-style-type: none"> • Fotókiállítások (Régi képek-érdekes történetek, Külföldön szolgáltam, Szajoli képeslapok) • Amit én gyűjtök sorozat (ásványok, kőzetek, pénzermék, régi tankönyvek) • Amatőr alkotók kiállítás, bemutatkozásának segítése helyben és a kistérségben • Kiállítás Zvekán Ferenc helytörténész gyűjteményéből • Kistérségi kiadvány szerkesztése • Jászkun-Világ programfüzet – adatszolgáltatás, információ • Szajoli honlap szerkesztése • Szajoli Krónika-kulturális információk, figyelemfelkeltés 	Kiváló
2. A HELYI TÁRSADALOM KÖZÖSSÉGI KULTÚRÁJÁNAK közvetítését	<ul style="list-style-type: none"> • Közösségeknek tér biztosítása (Mozgássérültek helyi csoportja, Tiszakanyar 	Kiváló

és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	Horgász Egyesület, Polgárőr Egyesület, Vöröskereszt helyi csoportja, Harmónia Szabadidő és Kulturális Köhasznú Egyesület, Őszirózsás- és Modellező Klub <ul style="list-style-type: none"> • Információszolgáltatás • Pályázatírás • Adminisztrációs feladatok ellátása 	
3.A LÉTKULTÚRA közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	<ul style="list-style-type: none"> • Nagyi Net (40 órás számítógépes tanfolyam) • Az oktatás lehetőségei az Európai Unióban- kistérségi előadás • Egészségügyi hónap programjai (ismeretterjesztő előadások, szűrőprogramok, életmód nap, filmvetítések) • Foglalkoztatási Információs Pont működtetése (álláslehetőségek, átképzések, tanfolyamok) 	Jó
4. AKREATIVITÁS ÉS ÖNKIFEJEZÉS KULTÚRÁJÁNAK közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	<ul style="list-style-type: none"> • Sport és életmód foglalkozások) aerobic, jóga, kung-fu, tánc) • Gyöngyfüző szakkör • Modellező Klub • Őszirózsás Klub • Reformkonyha 	Jó
5. AZ ÜNNEPI ÉS EGYETEMES KULTÚRA közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	<ul style="list-style-type: none"> • Árpád-házi királyok szalmakép kiállítás • Vetélkedők (Emlékezés régiekről, József Attila emlékév programjai: József Attila és kora kiállítás, rajzpályázat, vetélkedő, 25 éves a magyar űrhajózás rajzpályázata) • Színházjárat (Budapest, Szeged) • Gyermekelőadások helyben • Szajoli Szent István Király Napok, Majális programjainak szervezése, segítése • A felsorolt programok mellett kiemelt figyelmet fordítanak a 	jó

	húsvéti és karácsonyi ünnepekör megismerésére. (játzó- és játékházak, mesekuckó keretében)	
6. AZ EGYÜTTÉLŐ MÁSSÁGOK KULTÚRAINAK közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	<ul style="list-style-type: none"> Elsősorban gyermekprogramok (játzó- és tánc házak, gyermekműsorok, gyermek és életmód napok),, melyek általában díjmentesek, így a településen élő hátrányos helyzetű gyermekek és családok is részt tudnak venni ezeken a rendezvényken. Hangsúlyt fektetnek a generációk közötti együttműködésre. Ruhagyűjtés a rászorulóknak számára. (egészségügyi hónap keretében a Vöröskereszttel együttműködve) 	Nem jellemző a „másság”
7. A KÖZHASZNÚ KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat	<ul style="list-style-type: none"> Számítógépes szolgáltatások Fénymásolás Közhasznú információk (helyi, megyei, országos) Szajoli Krónika helyben olvasható Képviselő-testületei anyagok helyben olvashatók 	jó

Zvekán Ferenc kiállítása

Az időszak legjelentősebb programjai:

- **Fotó kiállítás: Régi képek –érdekes történetek 2005 őszén.** A kiállítás összeállításához több mint 200 fotót sikerült összegyűjteni a helyi lakosoktól. Ez a gyűjtemény azóta folyamatosan gyarapodik, és időközben kiegészült képeslapokkal, térképekkel.

- A volt pártházat a Leader program keretében újíttotta fel az önkormányzat. Ebben az épületben (Faluházban) 2006. augusztus 18-án nyílt meg a település első állandó helytörténeti gyűjteménye.

Faluház- helytörténeti kiállítás

- Nagy Könyv program
- „Miénk itt a tér” – történelmi játék a Rózsák terén

Összegzés

Az intézmény jogi helyzetében történt változás pozitív eredményeket hozott:

- új és régi rendszeres foglalkozások indítása (2007 januárjától azonban problémát jelent az ügyelő hiánya illetve a takarékoskodási intézkedések miatt csökkent a nyitvatartási idő, mely befolyásolta a foglalkozások szervezését)
- szabadidős programok számának növekedése (a pályázati bevételeknek köszönhetően jelentősen növekedett ebben az időszakban a gyermekfoglalkozások száma: játszóház- táncház-műsoros előadások)
- stabil együttműködési kapcsolatok kiépítése helyi szinten és tágabb értelemben
- a sikeres pályázatok (mindkét szakfeladaton) hozzájárultak - minőségi és mennyiségi értelemben is a jobb szolgáltatásokhoz). A legjelentősebb pályázati bevétel 2004- 2005 között valósult meg. Összesen 940.000.- Ft volt az elnyert támogatás, mely kiegészült 280.000.- Ft önrésszel. A közművelődési feladatok megvalósítására 2004-2007 között csak a pályázati források állnak rendelkezésre!

„A szakfelügyelet jó döntésnek tartja a Közösségi Ház szakmai önállóságának visszaállítását, és jelentős eredménynek értékeli az intézmény sikeres pályázati tevékenységét. Az intézmény szakmai munkáját- ismerve a személyi és tárgyi feltételeket-kimagaslónak minősíti.” (Aradi,2006)

VI. ÖSSZEFOGLALÁS

A könyvtári és közművelődési intézményrendszer alapjai a „felszabadulást” követően lassan kezdtek kibontakozni. Az 50-es 60-as években jelentős politikai figyelem/nyomás jellemezte melynek célja a tömegek nevelése, politikai –társadalmi nézeteinek szocialista irányba való terelése volt. Ennek érdekében próbálták megteremteni azokat az infrastrukturális feltételeket, melyek kielégíthették ezeknek a céloknak a megvalósítását. Ebben az időszakban többször felmerült egy új intézmény megépítésének a szükségessége is. Közművelődési alapot, elkülönített összegeket tartalékoltak erre a célra, azonban 1964. december 18-án a következő döntés született a tanácsülésen:

„ a községi kultúrház építésére vonatkozóan a tanácsülésen már ismertettük , hogy a községi kultúrházat csak saját erőből lehet építeni...ehhez 10 évig kellene a községfejlesztési alapot tartalékolni, ez viszont nem célszerű. Ezért nincs lehetőség kultúrház építésének a megkezdésére. Ezt a kérdést továbbra is felszínen tartjuk, de csak akkor kerül előtérbe, ha ehhez állami hozzájárulást is biztosítanak.” Sajnos azonban az elkövetkező 45 évben nem sikerült erre a problémára megoldást találni. A mai napig az az épület ad otthont a könyvtárnak és közművelődési foglalkozásoknak, melyet 1961-ben „szűk, korszerűtlen, kevés mellékkeliséggel rendelkező teremnek” jellemeztek. Az évek során a szükséges bútorzat, technikai eszközök beszerzése megtörtént, azonban nagyléptékű fejlesztés csak 2008-ban a Közkincs pályázat keretében valósult meg.

Szervezetileg az intézmény útja igen rögös volt. Kezdetben népművelési ügyintézők (akik gyakran váltották egymást) igyekeztek ellátni ezt a feladatot, (a könyvtári feladatokat pedig általában egy pedagógus látta el) de azon kívül, hogy meghatározott időnként beszámolási kötelezettségük volt nem igazán tudták kézben tartani ezeket a szakmai és egyre inkább bővülő feladatokat. Többféle szervezeti felállásban működött az intézmény az 50 év

alatt. Önálló intézményként volt Községi Klubkönyvtár 1997-ig, majd összevont intézményként több néven (volt olyan időszak amikor „Kölcsey Ferenc Általános Iskola” néven), s végül 2004-től ismét szakmailag önállóan, részben önállóan gazdálkodó intézményként Közösségi Ház és Könyvtár néven.

A megvalósult szakmai programokról, rendezvényekről összefoglalást írni lehetetlen, hiszen igen szerteágazó, különböző tartalmú, célú tevékenységek valósultak meg: kiállítások, kézműves foglalkozások, vetélkedők, versenyek, községi rendezvények, író-olvasó találkozók, klubfoglalkozások, színházi műsorok... (S ezeket a közművelődési-könyvtári programokat az adott fejezetekben igyekeztünk bőven bemutatni.) Sajnos azonban a szakmai munka feldolgozása nem teljes körű, hiszen a levéltári anyagok egy része még nem kutatható, s az intézményben sem találtunk ehhez munkanaplókat, statisztikai jelentéseket. (1970-80-as évek)

Mindenképpen pozitívum, hogy a község lakóinak jelentős része valamilyen módon kötődött illetve jelenleg is kötődik az intézményhez. S erről szívesen mesélnek a gyerekeiknek, unokáiknak. Az évek során a tánciskola átalakult diszkóvá, az ifjúsági klubok tagjai felnőttek, közösségek, egyesületek-, új művelődési formák születtek. Folyamatos értékközvetítés valósult meg s bármilyen nehéz is volt a gazdasági helyzet az intézmény átvészelte ezeket az éveket, és talpra tudott állni.

Bízom benne, hogy most, 2009-ben tudunk erőt meríteni az intézmény fél évszázados történetéből, a régi dolgozók elhivatottságából és az intézmény sokáig tölti be feladatát a településen.

VII. BIBLIOGRÁFIA

DR ARADI, Zsoltné (2006): Jelentés Szajol Község Önkormányzata közművelődési feladatellátásának általános, részletes szakfelügyeletéről

BERTALANNÉ, Kovács Piroska (2002) : Könyvtári szakfelügyelet jegyzőkönyve

CZÉKMÁSI, Csilla (1990) : Jelentés az 1989. évi közművelődési terv végrehajtásáról

DEDRÁK, Lászlóné (1987) : A Községi Könyvtár 1987. évi munkája

DEDRÁK, Lászlóné (1988): A Községi Könyvtár 1988. évi munkaterve

FAUL, Lajos (1960): Beszámoló a községi könyvtár helyzetéről

FAUL, Lajos: 1964) : beszámoló a községi könyvtár tevékenységéről

ILLÉS, Julianna (2007): Könyvtári szakfelügyeleti utóvizsgálat

KÁTAINÉ, Berki Mária- LAJKÓNÉ, Czékmási Csilla (2000): Beszámoló a nyilvános könyvtári ellátás és közművelődés, az 1997. évi CXL. törvény alapján

KISSNÉ, Szekeres Ibolya: (1985) : Jelentés a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának 1985.01.18-án tartandó ülésére

KURUCZ, Endréné (1988): Jelentés a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának az 1987. évi közművelődési terv végrehajtásáról

KURUCZ, Endréné (1987): A Községi Klubkönyvtár 1988. évi munkaterve

LAJKÓNÉ, Czékmási Csilla (2005): Beszámoló a Közösségi Ház és Könyvtár önálló működésének tapasztalatairól , a kulturális javak védelméről, a könyvtári ellátásról és a közművelődésről

PETŐNÉ, Bodnár Andrea (1990) : Beszámoló Szajol Községi Könyvtár 1989. évi munkájáról

TAKÁCS, Béla (2002) : Könyvtári szakfelügyeleti jelentés

TÓTH, Anikó (1969): Beszámoló a Végrehajtó Bizottság ülésére

TÓTH, Anikó (1970): Beszámoló az 1970.07.30-i Községi Párt Végrehajtó Bizottsági ülés illetve Községi Tanács Végrehajtó Bizottsági ülésre

TÓTH, Anikó (1970): Szajol Község 1970. évi egységes népművelési terve

WESNICZKY, Antal (1989): A közművelődési intézmény kapcsolatrendszerének helyzete és fejlesztésének lehetőségei

VB és Tanácsi jegyzőkönyvek:

1952.06.04.

1953.10.31.

1954.02.26.

1956.01.12.

1964.12.18.

1965.05.10.

1970.07.30.

JELENTÉS a községi Tanácsnak Szajol község 1985. évi működési költségvetési és fejlesztési alap terve végrehajtásáról

JELENTÉS a Községi Tanácsnak Szajol község 1986. évi egységes pénzügyi terve végrehajtásáról

VB és Tanács határozatok:

16/1967 sz. tanácsi határozat

8/1958. sz VB határozat

9/1958. sz. VB határozat

41/ 1959. sz. VB határozat

46/1959. sz VB határozat

Képviselő-testületi ülés jegyzőkönyve:

1997.06.26.

Képviselő-testületi határozatok, rendeletek:

8/2001. II.22. sz. rendelet a helyi közművelődésről
11/2004.IV:29 sz. rendelet a helyi közművelődésről
18/2004.III.25.
58/2005.IX.29.

VIII. KI KICSODA? (a könyvtári és közművelődési munka területén)

	Almási Diana	szabadidő szervező	2001-2002
	Antal Borbála	szabadidő szervező	2000-2001
	Barta Lajos	Őszirózsás klub vezető A-Z táncsoport vezetője	1980-as évek 1997-2002
	Bodnár Andrea	könyvtáros	1986-1993
	Dedrák Lászlóné	könyvtáros	1987-
	Faul Lajos	könyvtáros	1959-1968
	Faul Lajosné	népművészeti szakkör vezetője	1970-es évek
	Filián Lőrincné / Giliány Miklósné	művelődési otthon vezetője népművelési ügyintéző	1966 1965
	Gál Józsefné	kisegítő	1997-1998
	Hamar Henriett	könyvtáros	1996-97
	Hegedüs Józsefné	kisegítő	1973 - 1995
	Hegedüs Lukácsné	intézményvezető	1971-1977
	Kádár Kálmán	Röpülj Páva Kör vezetője	1970-es évek
	Kátainé Berki Mária	közművelődési igazgatóhelyettes	1997-2001
	Kelemen Mária	könyvtáros	1998-2002
	Kerékjártó Tibor	Ifjúsági klub vezetője	1982-85
	Kissné Szekeres Ibolya	intézmény vezető	1984-1987
	Kovácsné Papp Katalin	kisegítő	1997-1998
	Kurucz Endréné	közművelődési igazgatóhelyettes Társadalmi Bizottság elnöke	1980-as évek
	Kovács Magdolna	könyvtáros	1981-1983
	Lajkóné Czékmási Csilla	intézmény vezető szabadidő szervező intézmény vezető	1988-1991 1994-1997 1997-2000 2004-

Lajkó Károly	modellező klub vezetője	1993-
Liptai Gyula	népművelési ügyintéző	1962
Dr Lőrinc Gyuláné	könyvtáros	1968-1970-es évek (?)
Murányi József	intézményvezető	1991-1993
Németh Mária	könyvtáros klubkönyvtár vezető	1971-1975 1975-76
Palyó János	könyvtáros	1956
Papp Jánosné	ügyelő Őszirózsás klub vezetője	1986-1988 1970-1997
Pappné Lajkó Marianna	kisegítő-ügyelő	1998 - 2006
Simon János	népművelési ügyintéző	1954
Sípos Jánosné	Őszirózsás klub vezetője	1997-
Szalóki László	népművelési ügyintéző	1963/64
Szekeresné Dorogi Emese	könyvtáros 1975-1984	1977-1983
Takács László	Intézmény vezető	1978-1985
Tombor Bálint	népművelési ügyintéző	1956
Tóth Anikó	intézmény vezető népművelési ügyintéző	1968
Tóth János	ügyelő	1986 (?)
Török Dánielné	Ügyelő	1988-1994
Török Borbála	népművelési ügyintéző	1955
Wesniczky Antal	népművelési ügyintéző	1961
Wolf Jánosné	könyvtáros	1976- 1990